

adviesrapport

Natuurtoets Nuns peterweg 13-15A, Elburg

Beoordeling van effecten op wettelijk beschermde natuurwaarden

Opdrachtgever

Prins Bouw B.V.

Status

Concept

Colofon

Titel

Natuurtoets Nunspeterweg 13-15A, Elburg

Subtitel

Beoordeling van effecten op wettelijk beschermde natuurwaarden

Projectcode	Datum	Status
17-158	26 september 2017	Concept

Auteur(s)

R. (Rienk) Apperloo

Modellering & GIS

R. (Rienk) Apperloo

Tweede lezer

A. (Adriaan) de Gelder

Opdrachtgever

Prins Bouw B.V.

©Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Apperloo, R. (2017). Natuurtoets Nunspeterweg 13-15A, Elburg. Beoordeling van effecten op wettelijk beschermde natuurwaarden. Conceptrapport: 17-158. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

	Samenvatting	4
1.	Inleiding	5
	1.1 Aanleiding en doelstelling	5
	1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen	5
	1.3 Leeswijzer	6
2.	Kader en methode	7
	2.1 Wettelijke kader	7
	2.2 Onderzoeksmethode	8
3.	Gebiedsbescherming	10
	3.1 Natura 2000	10
	3.2 Natuurnetwerk Nederland	11
4.	Soortbescherming	12
	4.1 Flora	12
	4.2 Zoogdieren	12
	4.3 Broedvogels	14
	4.4 Amfibieën	15
	4.5 Overige soortgroepen	15
	Geraadpleegde bronnen	16

Samenvatting

Inleiding

Prins Bouw B.V. heeft het voornemen om een appartementencomplex te realiseren aan de Nunspeterweg in Elburg. Ten behoeve hiervan moet de huidige bebouwing aan de Nunspeterweg 13-15A gesloopt worden. De woningen bestaan uit vrijstaande woningen met dakpannen daken. Verder zijn er bij de woningen een verhard oprit met tuin aan voor- en achterzijde aanwezig. Ook staat er overige bebouwing, in de vorm van schuren, op de percelen. De sloop gaat mogelijk gepaard met effecten op beschermde natuurwaarden. Ecogroen heeft beoordeeld of de plannen conflicteren met de wettelijke bescherming van natuurwaarden.

Gebiedsbescherming

- Het project heeft, mogelijk met uitzondering van stikstofdepositie, geen negatieve effecten op instandhoudingsdoelen voor Natura 2000-gebieden tot gevolg;
- Het project ligt niet binnen het Natuurnetwerk Nederland en heeft geen significant negatief effect op de wettelijke kenmerken en waarden van het netwerk.

Soortbescherming

- Bebouwing in het plangebied wordt niet gebruikt als verblijfplaats of nestlocatie door vleermuizen, Huismus en Gierzwaluw. Door de sloop van de gebouwen gaan geen verblijfplaatsen en nestlocaties verloren. Schade op onmisbare vliegroutes en essentiële foerageergebieden van vleermuizen is niet aan de orde;
- Jaarrond beschermde nesten van overige broedvogels ontbreken;
- In het plangebied zijn enkele algemeen voorkomende broedvogels van stedelijk gebied te verwachten;
- Aanwezige woningen worden niet gebruikt als vaste verblijfplaats door Steenmarter;
- In het plangebied zijn enkele algemeen voorkomende vrijgestelde zoogdieren en amfibieën te verwachten. In voorliggende situatie geldt automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming;
- In het plangebied zijn geen flora, reptielen, vissen en ongewervelden aangetroffen of te verwachten die bescherming genieten binnen de Provincie Gelderland.

Advies

- Werkzaamheden die broedbiotopen van alle aanwezige vogels beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering in elk geval op te starten in de periode voor half maart en na eind juli of het onderzoeksgebied te controleren op broedende vogels en nesten binnen de invloedssfeer van de plannen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, maar is het van belang of nesten of eieren van broedvogels worden beschadigd of vernield, ongeacht de datum.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Prins Bouw B.V. heeft het voornemen om een complex met 24 appartementen te realiseren aan de Nunspeterweg in Elburg. Ten behoeve van de realisatie moet eerst de reeds aanwezige bebouwing aan de Nunspeterweg 13-15A gesloopt worden. De sloop gaat mogelijk gepaard met effecten op beschermde natuurwaarden. Eco-groen heeft beoordeeld of de plannen conflicteren met de wettelijke bescherming van natuurwaarden. Voorliggend rapport beschrijft de methodiek en resultaten van het uitgevoerde onderzoek.

1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen

Het plangebied aan de Nunspeterweg ligt net ten zuiden van het centrum in Elburg. De gebouwen worden momenteel gebruikt als woning (zie ook figuur 1.1). De woningen liggen vrijstaand en zijn uitgerust met dakpannen daken. De woningen worden omringd door verharding met tuin aan voor- en achterzijde aanwezig. Ook staan er een aantal schuren op de percelen.

Figuur 1.1 Ligging van het plangebied (binnen rode omlijning). Bron luchtfoto: Google Earth.

Er zijn plannen om de bebouwing te slopen en begroeiing te rooien. Op het braakliggende terrein is vervolgens nieuwbouw voorzien in de vorm van een appartementencomplex.

1.3 Leeswijzer

Het kader waarbinnen de natuurtoets is uitgevoerd en de gebruikte methodiek zijn beschreven in hoofdstuk 2. Op basis van de verzamelde informatie volgt een korte beschrijving van te verwachten effecten op beschermde gebieden (hoofdstuk 3) en soorten (hoofdstuk 4). Daarnaast is beschreven welke mitigerende (verzachtende of inpassings-) maatregelen nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. In hoofdstuk 5 is een lijst met geraadpleegde bronnen opgenomen.

2. Kader en methode

2.1 Wettelijke kader

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Staatsblad 2016) regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. In dit rapport gaan wij in op de gebieds- en soortbescherming. Conform de vraagspecificatie gaan we niet in op de bescherming van houtopstanden. Voor de volledige wettekst van de Wet natuurbescherming verwijzen wij naar: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01>. In onderstaand kader 2.1 geven we een samenvatting van de relevante wetteksten.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Gebiedsbescherming (Natura 2000)

Artikelen 2.1 tot en met 2.12 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). Voor Natura 2000-gebieden zijn instandhoudingsdoelen opgesteld voor habitats, soorten, broedvogels en / of niet-broedvogels. In artikel 2.7 verplicht de Wet natuurbescherming om vooraf te beoordelen of ingrepen / activiteiten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben op de voor deze gebieden aangewezen instandhoudingsdoelen. Mocht sprake zijn van (significant) negatieve effecten dan kan het aanvragen van vergunning bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep of activiteit plaatsvindt) aan de orde zijn.

Soortbescherming

Artikelen 3.1 tot en met 3.11 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van soorten. De bescherming is opgedeeld in vijf categorieën met soorten:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wet natuurbescherming), in de praktijk onderverdeeld in:
  - Vogels met jaarrond beschermde nesten zoals Huismus, Gierzwaluw en Buizerd, en
  - Overige vogels wier nesten alleen tijdens het broedseizoen (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest) zijn beschermd;
- Soorten van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I) zoals bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming;
- Overige nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wet natuurbescherming), onderverdeeld in:
  - soorten waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt, en
  - Soorten waarvoor provinciaal wel vrijstelling geldt.

Soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, kunnen ingedeeld worden in twee categorieën. Provincies mogen besluiten om bepaalde soorten vrij te stellen van bescherming in het kader van ruimtelijke ingrepen, beheer en onderhoud. In de meeste provincies geldt - onder andere voor ruimtelijke ontwikkelingen - een vrijstelling voor een selectie van zoogdieren en amfibieën. Voor de overige soorten gelden vergelijkbare verboden (zie artikel 3.10) als voor soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en geldt eveneens een strikte beschermingsstatus.

Voor het overtreden van verbodsartikelen bij ruimtelijke ingrepen is het noodzakelijk om ontheffing aan te vragen bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep plaatsvindt). Voor het verkrijgen van een ontheffing dient een uitgebreide rapportage opgesteld te worden waarin o.a. wordt aangegeven hoe gezorgd wordt dat schade tot een minimum beperkt blijft en of compenserende maatregelen aan de orde zijn.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

De bescherming van het Nationaal natuurnetwerk (NNN; de voormalige EHS) is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro: Stb 2016 nr. 351) en uitgewerkt in provinciale verordeningen. De bescherming van de EHS is ruimtelijk vastgelegd en geborgd door middel van het Bestemmingsplan. Indien voor een ontwikkeling niet hoeft worden afgeweken van het Bestemmingsplan, is geen NNN-toets noodzakelijk. De waarden blijven dan immers geborgd.

In het Barro staat dat bij provinciale verordening gebieden moeten worden aangewezen die het Natuurnetwerk Nederland vormen. De ligging van die gebieden wordt geometrisch vastgelegd. Bij provinciale verordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een 'nee, tenzij'-afwijking. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet toegestaan is. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen.

2.2 Onderzoeksmethode

De voorgenomen plannen zijn mogelijk in strijd met de Wet natuurbescherming. Daarom is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid of te verwachten beschermde waarden binnen de invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten.

Quickscan

Gestart is met literatuuronderzoek om na te gaan of het plangebied binnen beschermde gebieden ligt. Ook is het literatuuronderzoek gebruikt om uit te zoeken of beschermde soorten bekend zijn in en rondom het plangebied. Wij hebben gebruik gemaakt van beschikbare bronnen als verspreidingsatlassen, NDFF en provinciale kaartviewers (zie voor een volledig overzicht de Geraadpleegde bronnen in hoofdstuk 5).

De verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek vormt de basis voor het veldbezoek dat op 6 juni 2017 is uitgevoerd. Het plangebied en de directe omgeving is onderzocht door één ecoloog van Ecogroen. Gedurende het veldbezoek is aandacht besteed aan beschermde soorten binnen de Wet natuurbescherming. Tijdens het veldonderzoek is in kaart gebracht of (mogelijke) nesten van jaarrond beschermde broedvogels aanwezig zijn in bomen. Daarnaast zijn bomen gecontroleerd op hun geschiktheid als vaste verblijfplaats voor vleermuizen (holten, kieren en spleten). Aanwezige gebouwen zijn aan de buitenzijde geïnspecteerd op potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen en jaarrond beschermde nesten van soorten als Gierzwaluw en Huismus.

Op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek en het veldbezoek is beoordeeld welke soorten (mogelijk) aanwezig zijn en is bepaald of het plangebied gelegen is binnen de begrenzing van beschermde gebieden. Vervolgens is op basis van de geplande ingrepen bepaald welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten en gebieden. Indien sprake is van negatieve effecten is advies gegeven over te nemen vervolgstappen.

Aanvullend onderzoek

Naar aanleiding van de quickscan natuurtoets is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar vleermuizen, Huismus, Gierzwaluw en Steenmarter. Hieronder is per uitgevoerd onderzoek methodiek en velddata (tabel 2.1) uitgewerkt. De resultaten van het aanvullende onderzoek zijn verwerkt in voorliggende rapportage.

Vleermuizen

Vleermuisonderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2017 (Zoogdiervereniging, 2017). Hierbij zijn vier bezoeken in de periode half mei tot en met september, onder geschikte weersomstandigheden, uitgevoerd. De bezoeken zijn door één ecooloog van Ecogroen uitgevoerd op 15 juni, 6 juli, 1 september en 22 september 2017.

Huismus

Huismusonderzoek is uitgevoerd conform expert judgement. Hierbij zijn twee ochtendbezoeken, onder geschikte weersomstandigheden uitgevoerd. De bezoeken zijn door één ecooloog van Ecogroen uitgevoerd op 6 en 19 juni 2017.

Gierzwaluw

Gierzwaluwonderzoek is uitgevoerd conform het Kennisdocument Gierzwaluw (Bij12, 2017b). Hierbij zijn drie avondbezoeken in de periode 1 juni tot en met 15 juli onder geschikte weersomstandigheden uitgevoerd. De bezoeken zijn door één ecooloog van Ecogroen uitgevoerd op 15 en 28 juni en 11 juli 2017.

Steenmarter

Voor het onderzoek naar Steenmarter is één bezoek gebracht aan alle bebouwing in het plangebied. De bebouwing is onderzocht op verblijfplaatsen en sporen van Steenmarter. Het bezoek is door één ecooloog van Ecogroen uitgevoerd en is uitgevoerd op 11 juli 2017 gecombineerd met een gierzwaluwbezoek.

Tabel 2.1 Overzicht van de onderzoeksdata.

Datum	Moment v/d dag	Accent soortgroep
15-06-2017	Avond	Kraam/zomer verblijf
06-07-2017	Ochtend	Kraam/zomer verblijf
01-09-2017	Ochtend	Paar/winter verblijf
22-09-2017	Ochtend	Paar/winter verblijf
06-06-2017	Ochtend	Huismus
19-06-2017	Ochtend	Huismus
15-06-2017	Avond	Gierzwaluw
28-06-2017	Avond	Gierzwaluw
11-07-2017	Avond	Gierzwaluw
11-07-2017	Avond	Steenmarter

3. Gebiedsbescherming

3.1 Natura 2000

Het plangebied ligt niet in Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Veluwerandmeren gelegen op een afstand van circa 580 meter ten westen van het plangebied en is ter plaatse begrensd als Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijngebied. Daarnaast ligt ten oosten van het plangebied, op een afstand van circa 3.7 kilometer, het Natura 2000-gebied Veluwe. Gezien de aard van het voornemen, tussenliggende infrastructuur en de afstand tot Natura 2000-gebied worden, mogelijk met uitzonder van stikstofdepositie, geen significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Veluwerandmeren, Veluwe of andere Natura 2000-gebieden verwacht.

Stikstofdepositie

Sinds 1 juli 2015 is het Programma Aanpak Stikstof (PAS) in werking, waarmee de potentiële toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden in beeld kan worden gebracht. Emissie van stikstofoxiden ontstaat onder andere door verbranding van fossiele brandstoffen bij stook van cv-installaties of in het verkeer. De stikstof slaat in het plangebied en omgeving neer (stikstofdepositie) en kan negatieve effecten op beschermde natuur hebben tot op vele kilometers afstand van de bron.

Veluwerandmeren

Uit het PAS programma blijkt dat Natura 2000 gebied Veluwerandmeren niet in het PAS is opgenomen omdat er geen instandhoudingsdoelstellingen zijn voor stikstofgevoelige habitattypen of soorten met stikstofgevoelig leefgebied. Effecten als gevolg van een toename van stikstofdepositie door het voornemen zijn op voorhand uitgesloten. Het aspect stikstofdepositie wordt derhalve niet nader getoetst.

Veluwe

De emissie als gevolg van de voorgenomen sloop van de bebouwing en daarmee gepaard gaande vervoersbewegingen is ten tijde van het schrijven van dit rapport nog niet vast te stellen. Ook het toekomstige gebruik van het plangebied als appartementencomplex kan leiden tot een hogere stikstofuitstoot dan in de huidige situatie.

Voor projecten met een stikstofdepositie hoger dan 0,05 Mol/ha/jaar op Natura 2000-gebied Veluwe is het noodzakelijk om vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming aan te vragen.

Advies / conclusie

Gezien de afstand van het plangebied tot omliggende Natura 2000-gebieden, de aard van het voornemen, de ligging midden in stad en de huidige situatie (woningen), achten we de kans klein dat het project bovengenoemde grenzen voor vergunningsplicht overschrijdt.

3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het dichtstbijzijnde NNN onderdeel ligt in het westen op een afstand van circa 580 meter. Het betreft het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een 'nee, tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet toegestaan is. Omdat voor het voornemen geen afwijking plaatsvindt van het vigerend bestemmingsplan is een toets aan het beleid voor het NNN niet nodig.

4. Soortbescherming

4.1 Flora

Tijdens het veldbezoek zijn geen in de Wet natuurbescherming beschermde plantensoorten of plantensoorten van de Rode Lijst aangetroffen. Op basis van de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens (NDFP 2017) worden deze soorten ook niet verwacht. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van de soortgroep flora is in het kader van de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

4.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Het leefgebied van de in artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV) beschermde vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 4.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven.

Kader 4.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven / zomerverblijven, baltslocaties / paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foerageergebied

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

Tijdens het veldbezoek van 6 juni 2017 zijn op diverse locaties mogelijke verblijfplaatsen, in de vorm van spouwmuuren met toegang via open stootvoegen en ruimtes onder de dakpannen, van vleermuizen aangetroffen. De verblijfplaatsen zijn mogelijk in gebruik door Gewone dwergvleermuis, die bekend zijn in de omgeving van het plangebied (NDFP 2017), en Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger waar echter geen recente waarnemingen van bekend zijn.

Vanwege het ontbreken van geschikte holten en spleten in bomen, worden geen verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen verwacht.

Gedurende het aanvullende vleermuisonderzoek zijn geen verblijfplaatsen in de te slopen bebouwing aangetroffen. Rondom het plangebied zijn wel enkele foeragerende en langs vliegende exemplaren van Gewone- en Ruige dwergvleermuis waargenomen. Daarnaast is er één baltsende Gewone dwergvleermuis buiten het plangebied vastgesteld. Van binding met de te slopen bebouwing was geen sprake. Als gevolg van de voorgenomen plannen zijn geen negatieve effecten te verwachten op vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. Vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming zijn niet aan de orde.

Vliegroutes

Door aanwezigheid van bebouwing en opgaande groenelementen wordt het plangebied mogelijk gebruikt als vliegroute door soorten als Gewone dwergvleermuis (NDFP 2017), Laatvlieger en Ruige dwergvleermuis. In de omgeving zijn voldoende alternatieve, geleidende elementen aanwezig in de vorm van singels en bebouwing. Als gevolg van de plannen worden in het plangebied dan ook geen opgaande lijnvormige structuren verwijderd die als onmisbare vliegroute voor vleermuizen functioneren. Vervolgstappen voor vliegroutes zijn niet aan de orde.

Foeragegebieden

Door de aanwezigheid van begroeiing in de tuinen is het plangebied en de directe omgeving geschikt als foeragegebied voor vleermuizen. In de omgeving zijn voldoende alternatieve foeragegebieden aanwezig. De voorgenomen plannen geven geen aanleiding schade te veronderstellen aan onmisbare foeragegebieden van vleermuizen. Vervolgstappen voor foeragegebieden zijn niet aan de orde.

Overige zoogdieren

Bij overige zoogdieren wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën met een verschillende beschermingsregime (zie kader 2.1).

Soorten van Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn

Vaste verblijfplaatsen van overige zoogdieren die zijn opgenomen op Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn (o.a. Otter) worden op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFP 2017) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (zonder provinciale vrijstelling)

Steenmarter

Uit de directe (circa 100 meter) omgeving van het plangebied zijn recente waarnemingen van Steenmarter bekend (NDFP 2017). Tijdens het onderzoek zijn geen -verse sporen die wijzen op- in gebruik zijnde verblijfplaatsen in het plangebied aangetroffen. Als gevolg van de voorgenomen plannen zijn geen negatieve effecten te verwachten op functioneel leefgebied van Steenmarter. Vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming zijn niet aan de orde.

Overige zoogdieren

Vaste verblijfplaatsen van overige nationaal beschermde zoogdieren zonder provinciale vrijstelling (o.a. Eekhoorn) worden op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFP 2017) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (met provinciale vrijstelling)

In het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdiersoorten aangetroffen en/of te verwachten. Dit zijn onder andere Egel, Rosse woelmuis, Bosmuis en Huiszittende muis. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt in de provincie Gelderland automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

4.3 Broedvogels

Bij broedvogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillende beschermingsregiem (zie kader 2.1).

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Huismus

Gedurende het veldbezoek zijn in het plangebied tien foeragerende huismussen aangetroffen. Daarnaast zijn er binnen het plangebied diverse potentiële nestlocaties voor Huismus aanwezig. Het betreffen ruimtes onder de dakpannen van de woningen en onder de golfplaten van de schuren. Daarnaast is het voorkomen van Huismus bekend in het plangebied (NDFP 2017).

Aanvullend onderzoek heeft uitgewezen dat Huismus de te slopen bebouwing niet als nestlocatie gebruikt. Wel is het hele terrein geschikt als foerageergebied voor Huismus. In de toekomstige situatie blijft voldoende alternatief foerageergebied voor de aanwezige Huismus voorhanden. Bovendien is het gehele gebied na afronding van het voornemen wederom geschikt als foerageergebied. Als gevolg van de voorgenomen plannen gaan geen broedlocaties van Huismus verloren. Vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming zijn niet aan de orde.

Gierzwaluw

Binnen het plangebied zijn diverse potentiële nestlocaties van Gierzwaluw aanwezig in de vorm van ruimtes onder de dakpannen. Daarnaast zijn er, uit de directe omgeving, recente waarnemingen van Gierzwaluw bekend (NDFP 2017).

Gedurende het aanvullende onderzoek naar Gierzwaluw zijn geen nestlocaties in de te slopen bebouwing aangetroffen. Buiten het plangebied, op enkele honderden meters, zijn wel enkele foeragerende Gierzwaluwen waargenomen. Als gevolg van de voorgenomen plannen zijn geen negatieve effecten te verwachten op functioneel leefgebied van Gierzwaluw. Vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming zijn niet aan de orde.

Overige broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Op basis van het uitgevoerde veldbezoek, de terreinkenmerken en de constructie van de bebouwing worden geen overige jaarrond beschermde nesten van broedvogels (zie kader 4.2) verwacht. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming voor overige broedvogels met jaarrond beschermde nesten is niet aan de orde.

Kader 4.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt verstaan: in functie zijnde nesten van de Ooievaar, Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Roek, Wespandief, Zwarte wouw, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Kerkuil, Oehoe, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart en Huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Overige broedvogels

Door de aanwezigheid van bebouwing en begroeiing in het plangebied is broedbiotoop aanwezig voor algemene vogelsoorten van stedelijk gebied zoals Merel, Vink, Kauw, Koolmees, Witte kwikstaart en Zwarte roodstaart.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en eind juli worden aangehouden als broedseizoen.

Bij uitvoering van de werkzaamheden in de periodes tussen half februari - half maart en half juli - half december, is het wel van belang om na te gaan of nog bewoonde nesten van vroeg of laat in het seizoen broedende soorten aanwezig zijn binnen het plangebied.

4.4 Amfibieën

Bij amfibieën wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën met een verschillend beschermingsregime (zie kader 2.1).

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied kan voortplanting van amfibieën worden uitgesloten. Wegens het ontbreken van optimaal overwinteringsbiotoop wordt kans op overwintering bovendien klein geacht. Het valt echter niet uit te sluiten dat een enkele algemene soort zoals Kleine watersalamander, Gewone pad en Bruine kikker overwinterend aanwezig is in de beperkt aanwezige strooisel laag en/ of oeverzones. Overwintering van amfibieën met een zwaarder beschermingsregime kunnen op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFP 2017) worden uitgesloten.

Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren van vrijgestelde beschermde amfibieën geschaad worden. In voorliggende situatie geldt automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is.

4.5 Overige soortgroepen

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFP 2017) wordt in het projectgebied geen voortplanting of vaste verblijfplaatsen verwacht van overige beschermde soorten uit de Wet natuurbescherming. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor overige soortgroepen (reptielen, vissen en ongewervelden).

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Dienst Regelingen (2009). Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Ministerie van I&M (2012). Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.

Ministerie van LNV (2009). Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009, 25344, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Ministerie van EZ (2015). Besluit van de Minister van Economische zaken van 15 oktober 2015, DGAN-PDJNG / 15129301, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

BIJ12 (2017a). Kennisdocument Huismus. Versie 1.0.

BIJ12 (2017b). Kennisdocument Gierzwaluw. Versie 1.0.

Staatsblad van het koninkrijk der Nederlanden (2016). Jaargang 2016, Nr. 34. Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming).

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2017). Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl.

Internet

Gebiedendatabase Natura 2000 (<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>).

Ministerie van EZ (<http://mineleni.nederlandsesoorten.nl>).

Ministerie van EZ (2016). (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/inhoud/nieuwe-natuurwet>).

NDFD Uitvoerportaal (<https://ndff-ecogrid.nl>). Geraadpleegd 10 juli 2017.

Provinciale kaart viewer (http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_kernkwaliteiten). Geraadpleegd op 10 juli 2017.

Ravon.nl (website met soortinformatie over reptielen, amfibieën en vissen).